

În vâltoarele poeziei

Petre Curticăpean a ajuns la o vamă existențială la care plătește în poezie. În vâltoarele limbii. Plătește în poezie, pentru că s-a îmbolnăvit de poezie și nu se poate vindeca. Poezia a devenit mod de a fi – câtă viață atâta poezie, câtă poezie atâta viață! Iată jocul de cuvinte, în vâltoarele limbii, în care autorul se poate regăsi cu întreaga sa poezie, în cărțile de până acum, în care a dat suficiente dovezi ale nevoii sale de poezie. „Arome târzii”, „Miresme târzii”, „Coloanele câmpiei” definesc nu doar un destin poetic, ci și un traseu existențial în care recuperarea nostalgică a unui timp devine monedă de schimb. Convertibilă!

În manieră optzecistă, perspectiva autoreferențială pare a nu-și fi epuizat resursele, indiferent de vârstele autorilor sau înscrierea lor în vreo grupare sau generație literară. Nici Petre Curticăpean nu ezită să se dedulcească la această tentație, cum nici ritmurile lirismului popular nu-i sunt indiferente. Își asumă libertatea de a recurge la registre în aparență incompatibile, dar ele nu sunt decât lipsa de prejudecăți a unui autor care trăiește a doua tinerețe prin poezie, într-o solitudine și detașare departe de mode și modele literare.

Petre Curticăpean nu se lasă copleșit nici de vârstă, în locul resemnării pune mereu accent pe bucuria de a trăi, cu inocență și încântare adolescentine, atins „de lumină,/ de dragoste,/ de credință” (**Rost**). Dar are și convingerea că a reușit să facă suficiente acumulări existențiale, din care să-și hrănească poezia, pentru a-și „ridica un adevărat templu”.

În vâltoarele limbii, crede însă poetul, „nimic nu poate fi mai trainic/ sau mai efemer decât cuvântul”, de aceea se agață „disperat/ de câte-o metaforă, de-un epitet/ un oximoron/ neduse până la capăt” (**Templu**). Poetul nu-și pierde speranța: „totuși din ce-am adunat/ cred că poate ieși/ ceva bun” (**Templu**).

O dimensiune nouă a poeziei lui Petre Curcăpean este ironia, într-o bonomă proiecție suprarrealistă: „și-atunci îmi proiectez lumea/ după cum poftesc/ rotundă/ pătrată/ ca o vișină/ ori ca un pepene” (**Breloc**).

Într-o evidentă schimbare de macaz, abandonând nostalgiile, poetul redescoperă un sentiment fundamental, **iubirea**: „la capătul zilelor/ nu se poate ajunge/ decât prin/ iubire” (**Iubirea**), nu în expresia voluptății, ci a spiritualizării.

De aici, spre retorica religiosului, nu e decât un pas: „Doamne,/ nu mă lăsa/ să sufăr pentru / durerea cuvintelor/ folosite în alte scopuri/ decât pentru a Te slăvi/ (...) Doamne,/ de fapt nici nu vreau să Te găsesc/ mi-e de-ajuns că ești” (**Recviem**).

Dacă discursul poetic anterior al lui Petre Curcăpean rămânea în orizontul generic al metaforei din titlul de carte, „În vâltorile limbii” aduce deschideri inedite, într-un evantai policrom, posibile puncte de plecare spre alte ținte editoriale.

Cu speranța și încrederea celui convins că se poate mântui prin poezie.

Nicolae BĂCIUȚ

Vâltorile limbii

*dacă strofa
se naște cu atâta surd efort
din adâncimi pe care
nu le spală toate apele
sufletului,*

*de ce oare nu mă
pot vindeca
cu toate buruienile
de leac?*

*de ce mă atrage
încarea ademenitoare
în vâltorile limbii??*

Pescar

*pescuiesc din seară în zori
în apele repezi
ale imaginației*

*și apele
limbii române
foșnesc răcoroase
oglundindu-mă în toată
singurătatea.*

*cea mai bună
rimă
o pun în cârlig
să ademenesc
peștii rari,
în plasă am
adunat
epitete, metafore
simboluri.*

*cu mult efort,
reșesc să prind
oximoronul,
chiasmul
ori zeugma.*

*poate o să cadă-n cârlig,
când o să crape de ziuă*

Arșiță-i în sufletul meu, Doamne

*Când voi găsi oaza căutată?
Pustiul crește în jurul meu
și fete morgane îmi fac semn
să-mi caut prezilele și prenoptile
leagăne de copii dezmiardați,
în cartea de citire.*

*Strigă cercul de lună
agățat, sfidător între cer și pământ.*

Praf ceresc

*Doamne,
ce s-o fi întâmplat
de-mi par toate în jur
atât de triste azi ?*

*De ce
până și dangățul clopotului
în vecernie
e astăzi mai veșted,
mai stins,*

*raze de lumină mai vin
să se spele de praful ceresc
în apele mele bolnave de prea mult înec,*

*lacrima sfârâie pe praful de stea
ridicat de roțile sfinte-ale Carului Mare.*

Pasăre măiastră

*ți-am zărit umbra fluturând la
ferestrele gândului meu,
zănatic pornit pe poteci
de nesomn,*

*ți-am pregătit splendori să te îmbie
la popas,
dar n-am știut pune alături
toate nopțile mele nedormite,
nici diminețile născute
prea devreme;*

*n-am pus nici oftatul prelung
ecou al absențelor tale,
nici dorul uimit de atâta grindină;*

*oare cum am vrut să opresc
zborul tău de
pasăre măiastră?*

Frunză

*ruptă
din inima mea
stă într-un fir agățată
o frunză
din marea ardere
peste care am trecut (?!?)*

*mi-e teamă
să nu apară
vreun vânt mai aspru
sau vreun cuvânt să-și
epuizeze
vraja;*

*oare ce minune
ar mai lipi frunza
bolnavă de trecere
la locul ei?
Mai sper
ca în primăveri
să crească o alta
de care voi avea
mai multă grijă.*

Patrie

*la obor
dobor/mirare,
la pîdvor dobor
culoare,
la izvor dobor
lumină,
cînd albastră,
cînd senină,*

*am lăsat să curgă steag
peste miera din meleag
stropi ascunși între pămînturi
cu averi dintre mormînturi,*

*urme de nescrisă piatră,
rînd de testament
și vatră.*

Meșterul Manole

*pe-o etajeră
din bibliotecă
s-au așezat
absolut la întâmplare
personaje din cele mai felurite domenii;
cum stau în fotoliul meu,
ascultând o muzică blândă,
le aud
cum înalță osanale
meseriei lor care e, desigur,
cea mai trebuitoare;*

*ciudat,
nu le-am auzit niciodată
rostind măcar
numele celui ce
le-a dat viață ;*

*meșterul Manole s-a scurs printre pietre,
liant necesar
zămislirii.*

Chipuri tăiate

*astăzi
mi-am propus să fiu ieri,
iar mâine
voi ridica pretenții
de a fi alaltăieri;*

*culmea e că nu m-am depărtat
prea tare de mine
încât s-o iau razna
spre chipuri tăiate
de mult
în piatra uitării;*

*las visuri
să șteargă broboanele
de năluci
și lacrimi,
să le spele picioarele.*

Bună dimineața

*mă clătesc
pe ochi cu rouă în zori,
când stelele
își culcă razele
în paturi de vis,
deștept privighetorile
și le trimit
la cântat,
pe bondari îi stropesc
cu negură
să-i fac mai lucioși;*

*mai mari probleme
am cu melcii,
care vor să-și mai prelungească
somnul,
dar
îmi vin în ajutor
clopotele lalelelor;*

bună dimineața!

Iona

*lăstuni îmi
apără dragostea
de păcate;*

*nu prididesc s-o spele
de visele nopții,
nici de mersul de ciute
al fetelor-fecioare,
deșteptate prea devreme
în sân cu
nostlagice doruri;*

*aș vrea să am tăria
biblicului Iona
să mă ascund
în pântecul
vreunui chit
- să nu știu nici eu în care -*

*zadarnic să mă caute
ispitele.*

Rost

*astă noapte
s-a răsturnat peste lume
Carul Mare,
împrăștiind
semne de dumnezeire
adunate din negura mileniilor;*

*am încercat
să le adunăm,
să le dăm un rost,
dar n-am fost în stare
să le punem pe fiecare
la locul lor*

*și-am rămas
împodobindu-mi rostul
cu frânturi
de lumină,
de dragoste,
de credință;*

oare, ce-aș putea face cu ele ?

Pământul meu

*De pe clape de pian
s-au risipit cintezoii și mierlele,
poate speriate
de sturzul care intempestiv
stropoa cu sunete
abia dezghețate
verdeța primăverii;*

*încolțește pământul meu
și va rodi,
în ciuda tuturor furțiilor lumii
nimic nu-l poate pârjoli
decât minciuna,
cu care uneori
încercăm să ne salvăm
liniștile.*

Templu

*mi-am adunat
- cred eu -
destul material pentru
a-mi ridica un adevărat templu -
pietre (prețioase), lianți, coloranți -
cules din felurite cărți
studiate o viață;
nimic nu poate fi mai trainic
sau mai efemer decât cuvântul,
m-agăț disperat
de câte-o metaforă, de-un epitet
un oximoron
neduse până la capăt
sau chiar neutilizate încă;
știi că din materiale second hand
nu poate ieși decât un lucru fără valoare,
tocmai de aceea
mă zbat să mai prind
în repezișuri
pietricelele colorate
ce
- chiar și ele -
se pot dovedi fără valoare;

totuși din ce-am adunat
cred că poate ieși
ceva bun.*

Portret înrămat

*ți-am înrămat portretul cu veșnicii
și mi le-am atârnat de suflet,
în fiecare dimineață
îl curăț de praf,
iar seara
mă-nchin ochilor ce
mi-au luminat pașii prin miriștea lucrurilor;
urechilor ce
- legate de catarg -
m-au trecut printre viclenii;*

*rama portretului
mi-e leagăn
și pahar în care să-mi îmbăt degetele
de primejdia pipăirii;*

*muzică sfântă în zariștea
„trunchiului de fum”
al tuturor Evelor lumii.*

Păscute neliniști

*păscute neliniști se agață
din zbor de cornițele mieilor;
am căutat – reviem –
peste trupuri de păsări cernite;*

*nimic nu mi s-a părut mai dubios
decât încleștarea miresmei cu rodul;*

*ștergar de borangic lasă bale
pe apele ruginii din cetate;*

*vreau să cobor la maluri de Styx
și să cumpăr bunăvoința
responsabililor cu fericirea;*

*nu-s zorit să ajung,
ci doar mă prefac;*

*lapte de cuc îmi presar pe arme
să mă pot întoarce.*

Numărătoarea

*în meșter - grindă
am atârnat răbojul folosit
prea ades pentru proza lentă
și pestriță;*

*cine-mi va putea recupera
mulțimea de clipe-amiezi
prea devreme mulțumite
doar cu cantitatea dantelărilor;*

*nici nu vreau să le număr,
deoarece
știu -
ele nu sunt numărate
de responsabilii cu numărătoarea;
desigur trebuie
și, totuși,
ce bine-ar fi
să cunosc uitarea și iertarea;*

*pierde-mă, Doamne,
în veac de așteptare
și cântec.*

Vai ție

*te-am surprins
râzând sardonic,
vai, ție,*

*cine dreptul ți-a dat
să fii judecătorul
bunelor și relelor?*

*cine stă în umbra ta și sporește
cu încă o ironie misterul complet?*

*la foame de păsări
ard vânăta
viselă prea devreme aruncate spre lume;*

*vai, ție,
cine te-o cruța
la o adică?*

Troienele de ceață

*râde împletind albastră
stins lumina din fereastră
codru-și bate frunza somn
prevestind un abandon*

*lungi troienele de ceață
gâfâie de dimineață
de-atâta urcat pe munte
am ajuns mute și slute
de mai croncănesc obscen
corbi cu cioc de untdelemn
prevestind în infinit
lumile în asfințit*

*vin cocori să-mi plângă-n iarbă
timpul adormit în barbă*

Cânt-o mierlă din oboi

Motto:

*La fereastra ta, domnișă,
a-nflorit o garofiță*

*cânt-o mierlă la oboi
numărând din doi în doi*

*oaspeți vin pe cale lungă
se-mbrâncesc să-mi bată-n strungă*

*și din pești pe piatra luce
încotrova s-o apuce*

*miriști au tăiat pe trepte
linii oblice și drepte*

*stau aiurea lângă lac
imitând un pitpalac*

Breluc

*îmi place uneori
să mă consider atotputernic*

*și-atunci îmi proiectez lumea
după cum poftesc
rotundă
pătrată
ca o vișină
ori ca un pepene*

*prefer însă forma de breluc
și o atâră
de curelușă ceasornicului*

*abia atunci
moșăie satisfăcut
orgoliul dominator*

În cușca mea

*mi-e cald și bine
în cușca mea de câine
de pază la
grădina universului*

*la cel mai mic pericol
latru
și dau de știre lumii
că fără margini
sunt pericolele
ce-o împresoară
și-o jinduiesc*

*și pentru că am ajuns
să mă consider indispensabil
în acest uriaș efort
al apărării colective
latru
tot mai des și tot mai tare*

dar oare mă aude cineva?

După ploaie, vara

*după o ploaie bună
de vară,
pământul din grădina
mea
îmi pare
o piele
prin porii căreia
respiră tainic
miresme*

*respirația lui
- umană -
o văd
o simt
o trăiesc*

*trupul meu
întreg
se regenerează
prin simbioză*

Liturgice vise

*la colțul drumului
se întâlnesc
liturgice vise
uite din nopți trecută
abandonate pe ulițele strâmte
ale unor zile prea iuți
în curgerea lor spre
alte nopți tot așa
de scurte
și iar
și iar
într-un ciclu bizar*

Joc

*mă caut febril
pretutindeni
și parcă mă joc
„baba oarba”
cu mine*

*privesc pe gaura cheii
într-o casă care nu există
mă caut
dar nu mai găsesc nici măcar
umbra gândurilor mele*

*parcele din zi atârnate pretutindeni
mă pândesc*

*unde sunt?
de cine mă ascund?*

Fior de stea

*lîmpede fior de stea
scurs parșiv în amintire
mai păstrezi în racla ta
și durere și iubire
mugur transformat și el
prea devreme-n amăgire*

*cine te-o purta poem
în cravată papion
sau ascuns ca un blestem
ca o mină de creion*

*n-ai uitat de-atâta drum
cine-au pus actorii-n scenă
scena însăși astăzi scrum
în clepsidra-i de tavernă*

Lunatic drumuri

*ciute rupte din peisaj
decupate de o mână abilă
și așezate pe colțul de pagină
să dea viață
unor cuvinte înșirate în volume de rime*

*oare scările duc spre valori
lunatic drumuri
converg spre o lume
ce se vrea recroită*

*va mai semăna cu
cea care-a fost?*

Ferestre deschise

*când vei veni
caută-mă în ferestrele deschise
fără perdele
fără draperii
acolo unde sufletul
s-a risipit de mult
peste liniștile din jur*

*îți voi răspunde negreșit
și-ți voi arăta drumul
spre mine*

*la ceasul cu arătătoare
din petale
schimbate în timp
cu vocale*

*te-oi aștepta
iubire durută*

Dimineți

*în mijlocul târgului
s-au ascuns
printre copacii ornamentali
și flori cu grijă expuse în ronduri
două dimineți
rupte din somnul neverosimil
al atâtor ani...*

*sunt diminețile în care am văzut
lumina
și eu și tu*

*încerc să fac o legătură între ele
dar nimic nu se leagă
decât poate
sentimente
cărora le spoim
eternitatea
cu versuri*

Ce păcat!

*lacom
înfulc dimineți și amurguri
adăugând urmele altora
cu voluptate*

*abia
târziu îmi dau seama că graba
mea nu folosește nimănui
și cu atât mai puțin
mie*

*care iată
am îmbătrânit aproape
fără să iau seama
ce păcat!*

Cavaler

*larve
transpiră sub coaja copacilor*

*rugi din neunde
aorte de sevă
făcând mai uscate
ramurile
altminteri verzi*

*m-aș
lupta ca un
cavaler din evul
ce numai din greșeală i s-a spus
evul mediu*

*pentru că
de iure și de facto
el încheie un ciclu trezind
doar regrete purtate
în statui*

Am încrustat

*la poartă în ferecătura suport pentru
coroanele de flori aduse pentru preamărirea
eroilor morți pe câmpurile de luptă
ale tuturor mondialelor ce-au
fost, sunt și vor mai fi*

*am încrustat metodic și un nume pe
care altă dată îl cocoțam pe pagina dintâi
și aceasta pentru a-mi lega nemurirea
de culorile și aromele florilor*

Oare va dura atâta?

Lacrima dorului

*lacrima dorului
îmi mistuie graiul și sufletul
mă poartă pe urme de vis
spre adăposturi ce-mi plimbă
iluzii cernite
lângă patimi de dor
lângă liniști de somn*

*poate că voi trece semeț cândva
arogant visător de amiezi
spre unde a mai rămas
dimineața vremelnicului
dezlănțuit*

adaos la clipa dăinuirii?

Descânțece

*din senin
răspund unor torturante
descânțece de dor
atârnate de sufletele copacilor
din prejma înserării
descânțece-vrăji
ițite din altarul
iubirilor
trecute spre ură
descânțece
cu iz de blestem
zdrobind inimi
sau rănindu-le
cu tăișul
patimilor*

Recviem

*Doamne,
nu mă lăsa
să sufăr pentru durerea cuvintelor
folosite în alte scopuri
decât pentru a Te slăvi*

*recviem
de drumuri încrucișate
întortocheate și întrerupte*

*toate voind să mă poarte spre ținta
finală a căutărilor mistuite în ceața
veșnică a unor false aureole în care
speram să te regăsesc*

*Doamne,
de fapt nici nu vreau să Te găsesc
mi-e de-ajuns că exiști
mi-e de-ajuns că-mi întind
toate măririle spre
soarele
deșteptat în veșnică dimineață*

Frică

*încă mi-e frică
să nu mă ajungă din urmă
dangățul clopotelor demult ruginite
în turlă bănuite abia*

*și întorc mereu
urechea
spre arpegii cunoscute în
steiul măruntelor pietre
prețioase*

Zbatere

*cine-mi citește
hieroglifele
așezate grav în cărți cu poze*

*poate desluși amara zbatere
între oftat și cuvânt
așezate în bălți de lumină
pe pagina albă*

*rup cu dinții
verdeța ploilor întârziate
în lanuri
și mă prind
de orice fir de speranță
spre a mă purta
la valsul din seri
cu tine în brațe*

Drum

*lespezi
spălate de apele ploilor
presărate
abia ici și colo
pe pajiștile verzi*

*marchează un drum
abia bănuț
spre tine*

iubire bolnavă de ură

*rupe-mă, Doamne,
în mii de părți
spre a mă putea așeza
pe aripi de vânt
poate doar așa
voi putea
nevăzut
să mă bucur de priveliștea sfântă
a ochilor tăi
abia desprinși din
albele ploi de vară*

Nuferi

*nuferi
colorați de o mână nedeprinsă
cu îmbrățișarea pătimașă
mă adună lângă
tulburătoare priveliști cu pești
imaginari
ce înoată în întuneric*

*spre luminișuri de ape
marcându-și traiectoriile
pe sufletul meu pârjolit
de proaspete
gânduri*

Brazda de mai

*latră
în pământ
coropișnițe și urlă
bondari rotofei
în formă de acvilă*

*la
marginea grădinii stau
cohorte de sape
lungi ascuțite
și grele
pornite să se înfrunte
în război
cu tainele ascunse
în brazde de mai*

Leapădă-mă, mamă

*leapădă-mă, mamă,
fă-mă pierdut în negura apelor
cântă-mi
să dorm neștiut
printre clăi de grâu secerat*

*ia-mi
de pe buze glasul
și dă-mi tăcerea mieilor
abia sacrificați în sărbători pascale*

*rupe-mă
în bucăți
și astâmpără foamea câinilor lumii
înfometați de adevăr*

*șterge-mă
și din memoria
tuturor celor ce mă știau cândva
visător irecuperabil*

omenirea are nevoie de faptă!

Prea târziu

*gușteri verzi
îmi ară tăcute cărări dintre ierburi*

*își fac loc
spre a spune că zilele de apoi se
apropie și că trebuie să ne pocăim*

*prea multe păcate s-au adunat
în cârca unei omeniri demult părăsite
de îndrumarea celor buni*

oare nu-i prea târziu?

Cabinete

*bolnav de mine
mă caut
prin sofisticate
cabinete*

*fiecare
îmi dă o rețetă în plus
ce-mi barează o
cărare pe care o credeam sigură*

*oare cum pot
să mă vindec de mine?*

*tare dezamăgiți
ar rămâne
titularii cabinetelor consultate*

Areal căutat în spic

*lângă lună
e-o alună
lângă vie
e tămâie*

*pe la vineri
fluier tineri
să-i provoc
la micul troc*

*oare s-o putea să-mi puie
puful galben pe gutuie*

*gălbenuș propus spre rod
- interzis și voievod -
areal căutat în spic
între bine și nimic*

Stejarii citadini

*pe străzi
aliniați ca la armată
stejarii citadini
urmașii gorunilor din
marile aglomerări silvestre
așteaptă zadarnic
preablândește ploii
s-aducă-n bălți
stelele*

*asfaltul
străzilor betonate
e ca un burete
iar apa
se absoarbe
înainte de a deveni
baltă
nimic nu mai seamănă
cu patriarhalitatea
de altă dată*

„ (Mais) Oú sont les neiges?... (d'antan)”

Dimineți vlăguite

*când zilele se mistuie-n nopți
nu plâng
nu jelesc
în amurg dimineți
vlăguite
de arșița
de peste zi*

*mă spăl de păcatul cugetării
și caut
să-nvăț a visa
înțelegând
că nimic nu poate da
frumusețe și lumină
dimineții ce va urma
decât visul
și-i aștern cetini
pe care să se odihnească
de avalanșa
eforturilor ce vor veni*

*cine-mi leagă visele
și mi le crește??*

Realitatea aplicată

*realitatea mea
o văd aplicată
straturi peste straturi
gânduri peste gânduri
la numărător
am un semn matematic
la numitor unul
al limbii române
câtul este un fruct
pe care-l mănânc
în dumicați mărunți și lacomi*

*mă cufund în culorile
și sunetele cerești
duse de Carul Mic
pe bolta
pe care-mi usuc
curcubeul*

Tăcutele seve

*tăcutele seve ale pământului meu
scot la lumină o amețitoare
bogăție...
tot aurul Apusenilor
se schimbă-n cuvânt
luminând
firavele mele petale de cântec
izvodit sub puterea
miraculoasă a adâncurilor
prin sevele sfinte
ale metaforelor amurgurilor*

*mă cufund cu voluptate
în vigoarea ce mi-o
dă
cuvântul străbun
vizitat
noapte de noapte
de fulgere de lumină
albastră
nu-mi duc
prea departe visările
ci le ar și le seamăn
seară de seară
pentru ca în zori
să le găsesc*

*îmbrăcate în ciripitul
celor mai disdedimineată
privighetori
sau în razele bănuite
ale luceafărului de ziuă*

Lespezi

*lespezi grele de mirt
mă bocesc
mă sufăr
la ceas durut
când noima
nu-i noimă*

*la ceasul când
vârfulile brazilor
se pleacă tomnatic
spre stânci
lăsând să curgă
lumina amurgului
aureolată
de mânjii înhămați
la Carul Mare*

Bătălie

*esențial
în toată această
bătălie cu mine
ești tu*

*pe tine te caut
în fiecare vorbă a mea
cu care-ți acopăr
mirarea*

*mă-nbăt cu credința
că voi putea cândva
să înving*

Râuri

*se mistuie râuri
puse-n calea dorinței*

*se surpă
baraj după baraj
și dorința își face loc
maiestuoasă*

*nimic n-o poate
ascunde sub obroc
nici cazul
nici priviri de iasme*

*oare când
s-o transforma
în putință?*

Rămân

*rămân
oricâte opreliști mi-ați
pune în cale
rămân*

*chiar dacă m-atacă
destin cu primejdii
rămân*

*mi-oi scrie chipul
în ciuda tuturor
prietenilor ce mi se-arată dușmani
și invers
rămân*

*cu toate-ale mele
rămân*

Proiecția

*ploi
de-argint
întunecă cerul pe margini*

*la
capăt
de zi mă gădesc
mai singur cu mine
și obosit de toate te caut
dar nicăieri
nu ești tu*

*e
numai
proiecția ta
spre inima-mi bolnavă
de dragoste*

Polul

*nimic
nu te poate face
mai aievea ca prezența
ta însăși în fața
ochilor mei preadornici
de tine*

*nu mai știu
ce-i scris ori aievea
se bulucesc vremelnice
imagini s-atârne
de glasul ce-abia
îl deosebesc în adâncimi*

*polul
ce-aproprie virtualul de real
e cald*

Robi

*robi
sunt ochii mei
acoperiți mereu de
lințoliul dorinței
și doar visându-te*

*las
pânza amintirii
să se așeze alene
pe parcul cu flori
și regrete*

*și vin
să mă-nchin*

chin

Vino

*să răscolim
pământu-n lung și-n lat
și să căutăm împreună
izvorul fericirii visate*

*știu
că fără tine
chiar dacă l-aș descoperi
nu l-aș recunoaște*

*sau
l-aș acoperi la loc
de teama de a nu-l
fura cineva*

*oare asta
se cheamă
egoism??*

Pesemne

*pesemne
lacrima tâmplei
am pus-o sub gene*

*numai așa
aș putea da o noimă
cuvântului
ce prea multe tristeți
spală
în căderea lui
pe pagină*

*de parcă
eu singur aș fi
vinovat
de toate
relele lumii*

Mă aplec

*mă aplec
cu adânc respect
în fața lucrurilor
implorându-le
să mă creadă
ca nu urmăresc altceva
decât să le dau glas*

*și-atunci
nu-nțeleg de ce
mereu
mă chinuie o imagine
a unui spion
nedorit*

*oare care ar fi calea
de a le aborda?*

Arderea

*de ce-aș vrea
să tulbur zăpezile cerului
cu îndurerate de dragoste
cenuși
din arderea prea intensă*

*n-am nici un drept
să-mpart ce-i al meu
altora*

*durerile se cer trăite
de fiecare-n parte*

De ce?

*la câte porniri mă opresc
la câte opriri dau să mișc*

*nimeni nu-mi spune cum
de n-am brodit pe dos*

*de ce negrul meu nu-i alb?
sau verde?
sau roșu?*

De ce?

Fantomatice arătări

*mă înec în ochii tăi
din disperare
pe când tu îți petreci
privirile
spre fantomatice arătări
în zarea beată de cântec*

*la ce-ar folosi
mândrețe de gene
dacă nu mă pot
agăța de ele*

*spre a mă salva
de tine?*

Autobuzul

*în spatele autobuzului
doldora
de oameni grăbiți
am rămas
oarecum surprins
că nu mă aștepta nimeni
și nici nu recunoșteam
un peisaj pe care-l lăsasem
în urmă să crească*

*oare n-o fi fost bun
autobuzul?
oare n-am coborât
la stația știută?
sau nu mai stăpânesc
bine amintirile
ce-mi pare
c-o iau razna
așa de ușor??*

Fulgerări de vis

*trec în galop
fulgerări de vis
dintr-un vis
visat
cu ochii deschiși
mi se rumenesc obrazii
retrăind ceea ce
am putut visa
cândva*

Lostrița

*lostrița
ștrengărește se ascunde
în apele învolburate
în stufărișuri întunecate
câtând salvare
tu, lostriță,
fulgerândă
poate te-ai agăța vreodată
în momeala menită
să mi te-apropie*

Licăriri de lună

*rebel
azvârle în juru-i
ca un cal nedomesticit
proiectate sunt
licăriri de lună
așa încât noaptea
pare iluminată
de un
foc de artificii îmbinat
cu versete celebre
pe care mă străduiesc
să le descifrez*

Arcan de cântec

*am boțit
arcan de cântec
l-am făcut mototoț
cu gândul să-l
arunc la coș
m-a oprit
un cuvânt rămas
abia vizibil
- iubire -
ceea ce
a reieșit din
reconstituire
e un miracol
miracolul iubirii noastre*

Fier vechi

*s-au scurs
pete lume
brâuri de stele
brodate cu alțiță*

*au trecut peste
punțile nopții
cu
ușurința
cu care
ștergi dimineața
cerul
de stele*

*și n-am lăcrimat
decât atunci
când am dat
la fier vechi
Carul Mare*

Jalnic titirez

*nu cred
că mi-ar fi
prea ușor fără tine
simt
cu toată ființa mea
că
totul se învârte
în jurul tău
inclusiv eu
- jalnic titirez -
îmi place
să cred că și tu
îți pierzi vremea
privindu-mă*

Orbită

*miere și untdelemn
îți aștern înaintea
doar – doar
te-oi îndupleca
să mai rămâi
sau măcar
să mă iei și
pe mine
în stelară-ți
periplu
oare
ti-i mai întoarce
pe aceeași orbită?*

Crucea de piatră

*la crucea de piatră
îngrop vise
neîmplinite
ce te-mpresoară
ca pe-o uriașă
pupă
în drumul devenirii
tale
în fluture*

Silabă

*dincolo de
da
începe o lume
să te caute*

*asta
pentru că
da
este pentru tine
o silabă rară*

*dincolo de
nu
te răgăsesc
în toate ale tale
cu râs
cu surâs
cu nevoia imperioasă
de a rămâne
imprevizibilă*

Cântec

*o pasăre
își plânge-n scaieti
puii ajunși prea repede
hrană de ulii*

*în glasul ei
se desprinde și durerea
dar și speranța într-o
nouă devenire*

*ea nu blestemă
da plânge în tăcerea ei
transformată în
cântec*

*din depărtare
pare o minunată
melopee
ruptă
din nespusa frumusețe
a eternului*

Aleluia

*măcinat
de crepusculi
cad
în melancolii care
forțează ecluze
în răsăritul cărora
s-au acumulat mistere*

aleluia

*cădelnițând trec fluturi uriași
în vacarmul tăcerilor
peste straturi
de flori*

aleluia

*mișună lugubru
înserările
cătând prin liniști
vântoase adormite
în ierbi*

Flori

*levitații
se-ntorc rostogol
să-nalțe sevele
preablândelor flori
la vremi
încruntate*

*tronează
regina nopții
urcată-n hazard
pe un pețiol verde
cu pete de
galben*

*leagăn
bondoacelor găze
pe-un drum
marcat de urse
în ontologice
ascunzișuri*

Iubirea

*energie vitală
iubirea
trece ca
prin tuburi capilare
de la mine
la tine
cu speranța
de a fi și
invers*

*se nasc
mai multe întrebări
decât certitudini
sau chiar speranțe*

*la capătul zilelor
nu se poate ajunge
decât prin
iubire*

Fără sfârșit

*printre noi
sprintează cariul
în drumul lui
fără sfârșit și
fără finalitate*

*spre laturi
muncite de gânduri
se cuibăresc
eternități cât clipele*

*la finis
se beau nectar
și ambrozie*

*tronează lespezi
cu înscrisuri bizare*

Orologiu invers

*latră
trape ce se-nchid
după fiece apus*

*nimeni
nu-mi întoarce blând
orologiul invers pus*

*prea ușor
s-au dus în zbor
curcubeie de mărgean*

*le cunosc cu
toate-a lor
urlă-un lup de porțelan*

Inutil

*martor
am fost fără vrere
la gâlceava
unor jucării stricate*

*lăudându-se însă
fiecare că mai pot
fi utile
la o adică*

*de ce mă duce gândul
oare
la adunări savante?*

*nimic nu-i
mai inutil
decât eternitatea!*

Efecte ciudate

*râs
pod peste lume
credință în mine
și-n tine*

*silabe dogite
de prea mult uzaj
capătă efecte
ciudate*

*la timpii
uitați
pe sub streșini mă
caut
imberb
și nu mă
recunosc*

Efort

*note
disparate
de cântec nescris*

*pe sub terasă
bate vântul în
frunze-nclinate spre toamnă*

*tu râzi
de efortul meu
de a mă-nțelege*

*melci nepăsători
își construiesc adăposturi
în visele mele
de odinioară*

Ochii nopții

*ochii nopții strigă
după culoarea albastră
pe care
au furat-o
ochii tăi
să se asemene
cerului*

Eternitate

*lîman
clîpei nu caut
cînd bat la porțile
acesteia
simt că
înăuntru se aude
glas de haos
o fi
oare
eternitatea ?*

CĂUTAREA PROPRIULUI SINE

Versurile lui Petru Curticăpean din *În vâltorile limbii* se remarcă, dincolo de diversitatea registrelor stilistice sau de retorica subiacentă, prin reprezentarea austeră, marcată de infuzia anteică a tradiției, a câtorva toposuri obsesive: ispita cuvântului, căutarea propriului sine, „lacrima dorului”, simbolistica iubirii sau ritualul credinței: „Dacă strofa/ se naște cu atâta surd efort/ din adâncimi pe care/ nu le spală toate apele/ sufletului,/ de ce oare nu mă/ pot vindeca/ cu toate buruienile/ de leac?/ de ce mă atrage/ înecarea ademenitoare/ în vâltorile limbii?”. Atunci când autorul găsește tonul just și frazarea are cadența trăirii lirice autentice, versurile sale devin demne de interes. Poemele din acest volum sunt, în fond, expresia unui atașament sincer față de rostirea poetică, față de cuvântul investit cu expresivitate lirică.

Iulian BOLDEA

Petre Curticăpean *În vâltoarele limbii*

Precum spunea un cânt din folclorul leagănelui omenirii, Cornul Africii: *la tinerețe eu stăpâneam cântul, acum el mă stăpânește pe mine...*

După o viață dedicată limbii și culturii române, profesorul, scriitorul, filologul, pedagogul și iubitorul de artă Petre Curticăpean trăiește editorial un tensionat moment de maturitate. Volumul său de poeme, *În vâltoarele limbii*, marchează întoarcerea autoreferențială a limbajului asupra-și, prilej ce implică și o lucidă introspecție existențială. Cu cerneala metaforei se interoghează aici valențele infinite ale comunicării, dar și ale „cuminicării”, *întru* limba română la moment de cumpănă. Momentul *neîntoarcerii* a fost iremediabil depășit de lumea în care *limba de lemn* a fost înlocuită cu aceea de *plexiglas*, la fel cum și o cumpănă a propriului destin a fost depășită. În această stare de calm olimpiant, dublat de trac existențial, se afirmă cu artă literară despre arta literară că merită să fi „anacronic” și să servești un ideal cultural. Desigur, aproape nimeni nu-ți va ierta această *însingurare*, așa că toate alcătuirile durerii și toate structurile lingvistice le vei vedea materializându-se în jurul tău. Petre Curticăpean ne transmite stările limbajului ce astfel i s-au înfățișat, *stăpânindu-l...*

CRISTIAN STAMATOIU

„În vâltoarele limbii”

Mărturisesc că știam de existența fizică a poetului târgumureșan **Petre Curticăpean**, având, de altfel, posibilitatea de a-l cunoaște și personal. Totul, din păcate, pasager, la câteva lansări de cărți, în „partea a III-a”, între felicitări și ciorniri de pahare cu vin. Aparițiile sporadice ale domniei sale, cu poezie, în presa județeană, nu au avut menirea să-mi atragă atenția în mod deosebit. (Este posibil să nu fi avut în acele momente disponibilitatea pentru a citi atent poezie.) Ceea ce știu (știam de câțiva ani) de dl. **Petre Curticăpean** este că a fost un distins profesor de Limba Română, fiind în prezent pensionar.

Pentru a nu fi ipocrit mărturisesc că sunt de obicei destul de sceptic și reticent față de domnii și doamnele ce debutează cu poezie/proză în volum la vârsta când ar trebui să-și plimbe nepoții în parc. Am considerato întotdeauna o stare de fapt „din pricină de zburător”, „pricină” reînnoțată într-o nouă dimensiune la vârsta a III-a. Deși sunt fapte clare din istoria literaturii române care mă contrazic, de scriitori care au debutat, din diverse pricini, relativ târziu (Tudor Arghezi, Ion Augustin Doinaș, etc.), fac parte din categoria celor care nu prea cred în „elanuri creatoare” de substanță, la „vârsta antologiilor”.

Pentru **Petre Curticăpean** această carte este o „miere târzie” (cum ar fi spus Evgheni Evtușenko), deși după știința mea a mai publicat în ultimii ani alte trei plachete de versuri.

Paradoxul este că „**În vâltoarea limbii**” nu este deloc o carte ușoară, cu poezii adunate “să iasă la număr”. Este o carte care are forță, conținut, poetul având, clar, ceva de spus. Și o face elevat, cartea respirând un exercițiu serios al poezie, desigur, din partea autorului.

Deși mă feresc, în general, de catalogări, fiecare scriitor fiind în parte o personalitate (mai mare sau mai mică), în poezia lui

Petre Curticăpean (mai pregnant în prima parte a volumului) se simte maniera optzecistă de a scrie, cu poeme „tăiate precis” după „fibra” ideii, presărată pe alocuri cu poeme în spirit folcloric, dar și cu poeme mai puțin elaborate unde autorul își clădește poemul în jurul unei inedite metafore sau comparații. (Mi-a plăcut sinceritatea autorului de a se scrie pe sine așa cum simte și în felul în care simte-poemele „albe” alternează cu cele în vers clasic, de tip folcloric, în cronologia inspirației-neplătind, astfel, tribut, nici unei orientări sau mode, considerate de „elitiști” de bon-ton!)

Cu alte cuvinte **Petre Curticăpean** este o plăcută surpriză, subsemnatul găsind un volum de versuri de reală consistență și frumusețe. Exemple de adevărate „poezii-școală” se găsesc mai ales în prima parte a volumului.

Poezia care deschide cartea, și care, de altfel, dă titlul volumului, este una (auto)explicativă, privind „boala” autorului „încercarea ademenitoare/ în vâltoarea limbii.” Poezia „**Pescar**” continuă nota explicativă: „pescuiesc din seară în zori/ în apele repezi/ ale imaginației/ și apele/ limbii române/ foșnesc răcoroase/ oglindindu-mă în toată/ singurătatea.”. Surprinzător pentru un poet ajuns la o vârstă a senectuții este și capacitatea de a jongla dezinvolt, convingător și foarte modern cu dimensiunea numită timp, precum aceste câteva versuri din poemul „**Chipuri trăite**”: „astăzi/ mi-am propus să fiu ieri,/ iar mâine/ voi ridica pretenții/ de a fi alaltăieri;...” Pe lângă faptul că este de neoprit „...mă-mbăt cu credința/ că voi putea cândva/ să înving.” (poemul „**Bătălie**”), poetul are altruismul poeților adevărați: „...rupe-mă/ în bucăți/ și astâmpără foamea câinilor/ lumii/ înfometăți de adevăr/...”.(poemul „**Leapădă-mă, mamă**”)

„Măcinat/ de crepusculi/ cad/ în melancolii care/ forțează ecluze/...” (poemul „**Aleluia**”), ca tot el să facă o reverență înconjurului în poemul „**Mă aplec**”: „mă aplec/ cu adânc

respect/ în fața lucrurilor/ implorându-le/ să mă creadă/ că nu urmăresc altceva/ decât să le dau glas./...”.

Frumoase poeme de dragoste de iubită, de natură și patrie dau rotunjime cărții, pe care o cred, sincer, „de recitare”. Totuși predominantă acesteia rămâne ideea timpului trecut prea repede. „Clipa cea repede ce ni s-a dat”, cum ar spune alt poet.

„**Orologiu invers**” este un mic poem pe care doresc, în încheierea acestor „note de scriitor”, fără pretenții exhaustive, să-l redau în întregime pentru... frumusețea lui: „latră/ trape ce se-nchid/ după fiecă apus// nimeni/ nu-mi întoarce blând/ orologiu invers pus// prea ușor/ s-au dus în zbor/ curcubeie de mărgean// le cunosc cu/ toate-a lor/ urlă-un lup de porțelan”.

Pentru a nu intra „**În vârtoarea limbii**”, când îl voi întâlni pe domnul profesor Petre Curticăpean voi face un gest cum de puține ori l-am făcut: Îmi voi scoate pălăria în fața domniei sale, cu respectul unui poet pentru alt poet!

RĂZVAN DUCAN

CUPRINS

Nicolae Băciuț, În vâltorile poeziei/5
Vâltorile limbii/7
Pescar/8
Arșiță-i în sufletul meu, Doamne/9
Praf ceresc/10
Pasăre măiastră/11
Frunză/12
Patrie/13
Meșterul Manole/14
Chipuri tăiate/15
Bună dimineața/16
Iona/17
Rost/18
Pământul meu/19
Templu/20
Portret înrămat/21
Păscute neliniști/22
Numărătoarea/23
Vai ție/24
Troienele de ceață/25
Cânt-o mierlă din oboi/26
Breloc /27
În cușca mea/28
După ploaie vara/29
Liturgice vise /30
Joc/31
Fior de stea/32
Lunatic drumuri/33
Ferestre deschise/34
Dimineți/35

Ce păcat!/36
Cavaler/37
Am încrustat38
Lacrima dorului39
Descânțece /40
Recviem /41
Frică/42
Zbatere/43
Drum/44
Nuferi/45
Brazda de mai/46
Leapădă-mă, mamă/47
Prea târziu/48
Cabinete/49
Areal căutat în spic/50
Stejarii citadini/51
Dimineți vlăguite/52
Realitatea aplicată/53
Tăcutele seve/54
Lespezi/56
Bătălie/57
Râuri/58
Rămân /59
Proiecția/60
Polul/61
Robi /62
Vino/63
Pesemne/64
Mă aplec/65
Arderea/66
De ce?/67
Fantomatice arătări/68

Autobuzul/	69
Fulgerări de vis/	70
Lostrița/	71
Licăriri de lună/	72
Arcan de cântec/	73
Fier vechi/	74
Jalnic titirez/	75
Orbită/	76
Crucea de piatră/	77
Silabă/	78
Cântec/	79
Aleluia/	80
Flori/	81
Iubirea/	82
Fără sfârșit/	83
Orologiu invers/	84
Inutil/	85
Efecte ciudate/	86
Efort /	87
Ochii nopții/	88
Eternitate/	89
Iulian Boldea, Căutarea propriului sine/	90
Cristian Stamatoiu, Petre Curticăpean, În vâltorile limbii/	91
Răzvan Ducan, În vâltorile limbii,/	92
CUPRINS/	95